

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata aalajangersagaanik nr. 6/2010-mik, ataani allassimasutut oqaasertalimmik, Inatsisartut tapersiinnaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut:

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Kalaallit Nunaanni Naalackersuisut kaammattorpai Kalaallit Nunaata Kangiata (Tunup) allatut pilersorneqarsinnaaneranut periarfissanik misissuisitseqqullugit, pilersuisussaaitaanermut isumaqatigiissutip atuuttup tamatumunnga aporfissaqartitsinnaaneraniq naliliinertalerlugu.
(Aallartitat Siulittaasuannit Josef Motzfeldtimit saqqummiunneqartoq)

pillugu

Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq, Hans Enoksen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

Ataatsimiititaliap siunnersuut UKA 2010-mi siullermeerneqareermat misissorpaa.

Siunnersuutip imaa siunertaalu:

Tunup umiarsuarmik tikinneqartarneranut nioqqutissanillu pilersorneqarneranut periarfissat allat misissorneqarnissaannut Naalackersuisut suliniuteqassasut Nunat Avannarliit Killiit kaammattuutigaat. Taamatuttaaq assartuinissamik Royal Arctic Line A/S-imut akuersissut atuuttoq tamatumunnga akimmisaarutaassanersoq ilanngullugu nalilersoqquneqarpoq.

2. Inatsisartut siunnersuummik suliarinninnerat

Aalajangersagaq siullermeerneqarmat partiinit tamanit oqaaseqartartuinillu tamakkiisumik tapersorneqarpoq. Aalajangersagaq tapersorneqassasoq Naalackersuisut akissuteqaamminni pissutissaqarsorinngilaat.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani Naalackersuisut akissuteqaamminni tunuarsimaartutut inissisimagaluartut Islandip Tunumut ungasigisassamiinnginnerata ilumuussusia eqqartorneqarsinnaalluarpoq. Ungasissutsimut tunngasoq taanna soqutiginnitsoortariaqanngitsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Islandi ullumikkut nunaavoq suliffissuaqarfusoq nutaaliaasoq tunisassiat sullissinnerillu arlalippassuit pitsaassuseqarluartut neqeroorutigisinnaallugit. Tunup nioqqutissanik nutaanik Islandimit pilersorneqarsinnaanera – ajornanngippat Royal Arctic Line A/S-ip assartuisarnera avaqqullugu periaatsitigut aningaasaqarnikkullu piviusunngortinneqarsinnaanersoq misissorneqartariaqarpoq. Nioqqutissat usillu allat assartortarnissaasa aaqqissuussiffiginissaannut sinaakkusiussassat Inatsisartut oqaluuserissagaat ataatsimiititaliamittaaq pingaartinneqarpoq. Taamaalilluni pilersueriaaseq atuisartunut innuttaasunullu naammaginatussanngorlugu pilersaarusioneqassaaq.

Ullumikkut silap pissusaata allannguutai ilaatigut Tunumut sunniuteqassasut ataatsimiititaliap ilamagaa. Taamaattumik tamatumunnga atatillugu silap pissusaata allanguutissaatut ilimagisat Tunup umiarsuartigut akimmisaannginnerusumik tikinneqartalernissaanut periarfissaqartitsinersut misissussallugu naleqquttuussaaq. Tassani Royal Arctic Line A/S imaluunniit Islandimi assartuineramik suliallit ingerlatseqatigiiffimmit suleqatigineqarsinnaanerat eqqarsaatigineqarpoq..

Assartuisarnermi eqqarsariaatsit ileqquliumneqarsimasut allanngortinnissaannut partiit akornanni piumassuseqartoqartoq ataatsimiititaliap arajutsisimannigilaa.

Allannguinnissamik naalackersuinikkut piumassuseq taanna tusaatissatut tiguneqassasoq ataatsimiititaliap Naalackersuisunut kajumissaarutigaa. Tassunga atatillugu assartuisarnermut eqqarsariaatsimik ileqqoqalersimaneq. Nunatsinni innuttaasut inuiaqatigiillu nioqqutissanik pilersorneqarnerat qeratavallaartariaqanngitsoq ataatsimiititaliaq tunngaviatigut isumaqarpoq. Inuiaqatigiinni nioqqutissanik pilersugaasuni ineriartorneq pisariaqartitsinerlu tunngavigalugit pilersuineq ingerlaavartumik aaqqissuunneqartariaqarpoq.

Tunup nioqqutissanik pilersorneqarnerata siunissami allanguutissai suliaralugit aallartinneqarnissaat kissaatigineqarpat Tunumut atatillugu assartuinnissamik akuersissummut piumasaqaatit pillugit Naalackersuisut Royal Arctic Line A/S-imik oqaloqateqartariaqarnissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Royal Arctic Line A/S Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik pigineqarmat piginnittut qinikkatut Naalackersuisutullu inissisimanermikkut umiarsuaateqarfiup sullissinerata naleqqussaaffiginissaa pillugu eqqarsaatit kissaatilluunniit tamatumunnga tunngasut oqaatigisinnaassagaat Ataatsimiititaliap pissusissamisoortutut isigaa. Imaluunniit toqqaannarnerusumik oqaatigalugu: Royal Arctic Line A/S Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarmat ingerlatseqatigiiffiup atugassarititaasa matumani assersuutigalugu Tunup assartuiffigineranut akuersissummut piumasaqaatit ilanngullugit allannguiffiginisaaq kissaatit naammassisinnaajumallugit ingerlatseqatigiiffiup suliasinneqarnissaa siuneratalugu Naalackersuisut kissaatigissapassuk ingerlatseqatigiiffimmi ataatsimeersuartoqarnissaanut aggersaasinnaapput.

Taamaalilluni akuersissutip atorunnaarsinnissaanut december 2010-mut killiliussap malinnissaanut tuaviuussamik tunngaveqaannarluni aalajangiinissamut Inatsisartut tatineqarnissaat pisariaqarsorinannigilaq. Assartuinnissamik akuersissummi ullumikkut atuuttumi Royal Arctic Linemut pitsaassusissamik piumasaqaatit malinneqarsimannginerat pissutigalugu pilersuini-

erup qaffasissusiata innuttaasunit politikerinillu akuerineqarsinnaasup pissusissamisoorsorinartullu qulakkeernissaannut piumasagaatinut tunngatillugu Naalakkersuisut suliniuteqarsinnaanerat pissusiusut malillugit tulluurtutut isigineqartariaqarpoq. Aktiaatileqatigiiffiup ingerlan-neqarnerani mianerisassat tunngavigalugit Nunatta pilersorneqarnerata immikkuullarissumik aalajangiiffigineqartarnissaa uagut inuiaqatigiittut akuersaaginnarsinnaanngilarput ingerlatseqatigiiffiullu taassuma piginnaatitaaffiisa pisussaataitaaffiisalu allannguutissai sulluunniit sivikinnerpaamik ukiut marluinnaat piffissaralugit ingerlassinnaanngilagut. Tamatumunngali peqatigitillugu ingerlatseqatigiiffiup atugassarititaasa piginnaatitaaffiisalu akuleriffiginerisigut ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarnikkut *kingunerluutigisinnaasai* tapiiffigilertariaqangilagut. Aningaasaqarnikkut taamatut kingunerlutsitsisoqassappat nunarput tamarmi sunnerneqartussaassaaq. Taamaattumik mianersornissaaq eqqarsaqqinnissarlu pisariaqarput. Tassunga tunngasut sulluunniit tuaviuussamik aalajangiiffigineqartariaqanngillat. Tuaviuussamik aaqqiinerit kingunerluutigisartagaat tamatta nalugunangilagut.

Tamatuma saniatigut nunatta isorartunera 56.000-iinnarnillu inoqarnera pissutigalugit assartuinnermi atorluanaanissat aningaasaqarnikkullu immikkorluinnaq unammilligassaqarneq eqqarsaatigalugit nunatsinni immikkut ittunik atugassaqartitaanerput ataatsimiititaliap soorunami arajutsisimangilaa. Taamaattumissaaq Inatsisartut naleqqutinngitsunik aalajangiinnginnissaat pillugu Tunup nioqutissamik umiarsuit atorlugit pilersorneqarnerani akimmisaarutaasinnaasut allannguutissallu misissorneqartariaqarput peqqissaaruteqqissaarlugillu isumaliutigineqartariaqarlutik.

Tassunga atatillugu aalajangersakkap imarisaa tassungalu atatillugu taasinissap Royal Arctic Linemut akuersissutip atorunnaarsinnissaanut kajumissaarutitut Ataatsimiititaliap isiginngimmagu erseqqissaatigissallugu pingaaruteqarpoq. Siunnersuutip siullermeerneqarnerani akuersissutip atorunnaarsinneqarnissaa ujartorneqarmat Ataatsimiititaliap arajutsisimangilaa, alloriaatissarli taama ittoq naammagittaalliummi anguniakkat kissaatillu piviusunngortinnissaannut pisariaqanngitsutut Ataatsimiititaliap isigaa. Tamatuma saniatigut alloriarneq taama ittoq Tunup nunattalu sinnerata pilersorneqarnissaa siunertaralugu periarfissamik allamik atorsinnaasumik siumungaaq pilersitsisoqanngippat tamanna inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut imaannaanngitsumik kinguneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut taamatut alloriarnissami aningaasaqarnikkut angallannikkullu kingunissat peqqissaarluinnartumik misissorneqarnissaat pisariaqarluinnarpoq. Misissuineq taama ittoq ingerlanneqarsimangilaq qaammatillu ikituinnaat ingerlaneranni isumannaatsumilluunniit ingerlanneqarsinnaannani.

3.1 RAL A/S pillugu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaanut Naalakkersuisut paasissutissiinerat

Ataatsimiititaliap AIS2011-mik suliarinninneranut atatillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap apeqqtut tulliani pineqartoq Naalakkersuisunut apeqqtutigisimasaa Inuussutissarsutinut Ataatsimiititaliap soqutiginarullugu maluginiarpa.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap apeqqutaa imappoq:

" Pisariillisaanissamut aammalu aningaasartuutit ikilineqarnissaannut periarfissat suunerisa paasineqarnissaat siunertaralugu suliffeqarfii taaneqartut misissuiffigineqarnissaannut suliffeqarfinnut siunnersortimik avataaneersumik Namminersorlutillu Oqartussanit sulisinneqartumik pissarsinissaq isumaliutigineqarsimava? Ukiut ingerlaneranni immikkullu Grønlandshavnimut tunngatillugu suliamut tunngavimmikkut qularnartorujussuarmik RAL-ip siunnersortit nalunaarusiortittarsimammagit

ataatsimiititaliaq taama apeqquteqarpoq.”

Naalakkersuisut akissutaat imaappoq:

a aamma b-mut akissut

Mantec Aps avataanit siunnersortitut suliffeqarfimmik misissueqqissaarnermik ingerlataqarpoq. Misissueqqissaarnerup siunertarisimavaa maannakkut ingerlatanut naleqqiullugu suliffeqarfiup eqqortumik aningaasartuuteqarnissaata qulakkeerneqarnissaa peqatigisaanillu aningaasartuutit qaffasissusaasa apparneqarnissaannut periarfissanik qulaajaanissaq siunertaralugu. ManTec ApS pilersaarutini assigusuni umiarsuartigut assartuisartuni DFDS Tor Line-mi aamma ilaasunik angallassisartuni DFDS Seaways-imi iluatsilluartumik ingerlataqarsimavoq.

Misissuinerup taassuma inernerata, 2010-mi junip naanerani naammassineqartup, takutippaa aningaasartuutikillisaanissamut suleriaatsillu sunniuteqarluarnerulernissaannut periarfissaqartoq. Annertuunik annikitsunillu allannguinerit pineqarput, ataatsimut isigalugit suliffeqarfiup aningaasartuutaanik annikillisaasussat.

Misissueqqissaarnermit inerniliinerit maanna pilersaarut Ninngarummi, august 2010-mi aallartinneqartumi katersorneqarsimalerput naatsorsuutigineqarlunilu 2011-p naanerani tamakkiisumik atuutilerumaartut. Anguniagaq tassaavoq sulisut piginnaasaasa annertusinissaat kiisalu pisariillisaasoqarlunilu aamma katillugit 30 mio. kr.-inut sipaarutissanik nassaartoqarnissaa.

Tassani annerusumik pineqarpoq ingerlatseqatigiiffiup piginnittuusup, RAL-ip, misissorneqarnera, taassuma ataani ingerlatseqatigiiffik RAB pineqanngilaq. RAB RAL-imi kiffartuussinissanik pisisarpoq, tassunga ilanngullugit inuttassanut immikkoortortaqaarfik aamma ingerlatsinermut immikkoortortaqaarfik. Kaammattuutini taakkunani aningaasartuutitigut annikillisaasoqarpat taakku aamma RAB-imi aningaasartuutit annikillinerinik kinguneqartussaassapput.

RAL-ip taamatut misissueqqissaarsimanera Naalakkersuisunit assut naammagisimaarneqarpoq peqatigisaanillu tassani inerniliinerit atuutilernissaat aalajangersimallugit.

Naalakkersuisut aamma ilisimatitsissutigissavaat RAL-ip aamma Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfiup akornanni pitsaasumik qanittumillu suleqatigiittoqarmat. Taamatut suleqatigiinneq Naalakkersuisunit pingartinneqarpoq, tassa pilersuinerup

iluani pitsaalluinnartunik misissueqqissaarnernik aalajangiinissamullu siunnersuuteqarnissamik kinguneqarmat.

Suliamut tunngavimmikkut qularnartorujussuarmik atortussanik RAL-ip suliaqarsimaneranik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqarnera Naalackersuisunit suleqatigiinnermit tassannga takusinnaanngilaa.”

Royal Arctic Linep misissuisitsisimanera Ataatsimiititaliap naleqquttutut isigilluinnarpaa. Naalackersuisut akissutaannit takuneqarsinnaasutut siunersortimik avataaneersumik ikiorteqarnikkut Royal Arctic Line A/S-imi ukiumut pisariillisaanissat 30 mio.kr.-inik nalillit nassaarineqarsinnaasimapput. Naalackersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut paasissutissiissutigisimasai tunngavigalugit akiligassat allanit akilerneqarsinnaanngitsut Royal Arctic Linep ingerlanneqarnerani annertusaasoqarluarsimannginneranik pissuteqarunartumik ukiumut 30 mio. kr.-nit Kalaallit Nunaanni atuisartut akilertariaqarsimanngikkaluaraat Ataatsimiititaliap inerniliivoq. Tamanna ukiorpassuarni pissutaasarsimassasoq qularutiginnigitsuugassaanngilaa. Ingerlatseqatigiiffinni anginerusuni Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni taamaaqataanik pisariillisaanikkut sipaaruteqartoqarsinnaanera aamma qularutigineqarsinnaanngilaa.

Inuiaqatigiit kalaallit taamatut annertuumik iluaqusersinnaajumallugit Royal Arctic Linep aaqqissuussaananerata pisarialimmik aanertusaaffiguarneqarnissaa qulakkeerniarlugu Royal Arctic Linep pisariillisaananerata qanimut malinnaaffiginissaa pillugu Naalackersuisut ingerlatseqatigiiffimmik ingerlaavartumik oqaloqatiginnittassasut Ataatsimiititaliap kajumissaarutigaa.

Siunnersortimik misissuisitsisimaneq Naalackersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut taasimasaat tunngavigalugu Tunup allaanerumumik, pitsaanerumumik akulikinnerusumillu nioqquutissanik pilersornissaanut periarfissanik Naalackersuisut misissuisitsissappata naleqquttuussasoq Ataatsimiititaliap isumaqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik Royal Arctic Linep, Namminersorlutik Oqartussat Tunumiullu aningaasatigut sipaaruteqarsinnaanerat anguniarlugu misissuisoqartariaqarpoq.

3.2 Eqikkaaneq

Isumaliutissiisummi matumani titarnertaami siuliani kaammattuummumut atatillugu Ataatsimiititaliap isummani saqqummiuppai. Pissutsit kaammattuummi ujartorneqartunik pisariaqanngitsumik kinguarsaanertaqanngitsumillu Naalackersuisut misissuisitsinissaq arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsunit ingerlanneqartussaq aallartittariaqaraat Ataatsimiititaliap isumaqarpoq. Misissuinerup inerneru UKA11-mi Inatsisartunut saqqummiunneqartariaqarpoq – ajornanngippat nassuiaatikkut nalunaarusiakkulluunniit. Taamatut misissuinissaq Royal Arctic Line suleqatigalugu ingerlanneqassaaq.

Tamatuma saniatigut Tunup umiarsuartigut nioqquutissanik siunissami pilersorneqarnissaanut takussutissat assigiinngitsut misissuinerup aamma imarisariaqarpai. Tassani ilaatigut makku eqqarsaatigineqarput:

- Tunup akuersissummik tunngavilimmik umiarsuartigut pilersugaanerata ingerlatiin-narneratigut siunissaq ungasinnerusq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut angallan-nikkullu pitsaaqutit ajoqutillu pingaarnertit.
- Tunup umiarsuaqartittarnissaanut islandimiunik angallassisartunik ullumikkut piama-soqarnerusq aamma qanoq akulikitsisisumik pajuttoqartassanersq qanorlu akeqassa-nersq – akillu unammillissutaasinnaanersut usit annertugisassaanginnerat isiginiaa-tigalugu misissorneqartariaqarpoq. Tassunga atatillugu ukiuni arlaliunerusuni pilersui-nerup isumannaatsuutinissaa eqqarsaatigalugu umiarsuartigut assartuisartunik nam-minersortunik allanik isumaqatigiissutinik pituttugaarusussinnaasunik peqarnerusq er-seqqissumik paasissallugu pingaaruteqarpoq. Taamatuttaaq Royal Arctic Line A/S-ip Tunup pilersornissaa eqqarsaatigalugu Islandimi assartuineramik sulialinnik suleqate-qalernissaa periarfissaqarnerusq misissorneqartariaqarpoq.
- Taamatuttaaq tassunga atatillugu islandimiut umiarsuartigut assartuisinnaasut asser-suutigalugu paarnanik naatitanillu ullumikkornit nutaanerusunik aalaakkaanerusumillu pilersuisinnaasut ataatsimut isigalugit misissorneqartariaqarput. Taamaalilluni angal-lassisinnaasut allat ammaaffigineqarsinnaanerat misissussallugu naammanngilaq. Tas-sungattaq atatillugu pilersuisussat assartuinermi periarfissanik nutaanik taamaattunik atuisinnaasut atuerusuttullu – minnerunngitsumik qanoq akeqartitserusunersut misis-sorneqartariaqarput.
- Misissuinermi tassani pisariaqartinneqartumik annertussusilimmik KNI ilaatinneqarta-riaqarpoq, suliffeqarfiup pisisarfii suunersut qanorlu Tunumik pilersuinersq – aamma suliffeqarfiup Danmarkip avataani pisisarnermut periarfissaanik killilersuutaasunik immikkut pisussaaffeqarnerusq pisisarnissamullu isumaqatigiissuteqarnerusq paasis-sallugu pingaaruteqarmat.

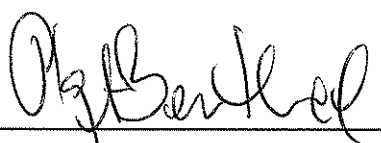
4. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Aalajangersakkami anguniakkat piviusunngortinnissaat aningaasatigut kinguneqassasut Ataatsimiititaliap nalilerpaa. Taamaattumik Tunup ullumikkut pilersorneqarnera annikigisas-saangitsumik misissorneqassaaq misissuiffigeqqissaarneqassallunilu. Misissuinermi ingerlat-sinikkut aningaasaqarneq inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut tunngasut naatsorsorneqartar-nissat ilimanaateqarluinnarpoq. Naatsorsuinissat taamaattut ilaatigut Namminersorlutik Oqar-tussat allaffeqarfianni sulisunit pissarsiarineqartariaqassapput. Tamatuma saniatigut misissui-nerup inernerit Inatsisartunut saqqummiunneqassapput – nalunaarusiakkut nassuiaatikkulluun-niit – soorunalimi aamma allaffissornermi sulisut matumani nutserisut ilanngulugit atorneqar-tariaqassallutik. Suliassaq taanna suliniutit allat assigalugit salliutillugu ingerlanneqartariqas-saaq Inatsisartut Naalakkersuisunut suliakkiinerisigut. Misissuinissaq taanna ingerlanneqas-sappat ataatsimut isigalugu 500.000 kr. missannik atorfilittat ukiumut suliaattut naatsorsuul-lugu ullumikkut akeqassasq Ataatsimiititaliap missingersorpaa. Tamatuma saniatigut nutse-risut atorneqassapput. Tassani aningaasartuutissat aningaasatigut atugassaritaareersut iluanni pingaartillugit akilerneqartariaqarput. Taamatuttaaq RAL, KNI allallu misissuinermit atatil-lugu paasissutissanik naatsorsukkanillu Namminersorlutik Oqartussanut tunniussisussatut ilaatinneqarnissat naatsorsuutigineqarsinnaavoq tamannalu ingerlatseqatigiiffinnut aningaas-artuutunik nassataqanngitsoornaviannngilaq. Taamaattorli aningaasartuutissat taakku qanoq annertussuseqassanersut Ataatsimiititaliap nalilersinnaanngilaa.

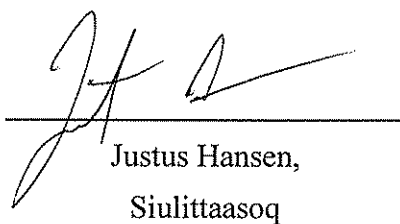
5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuut akuersissutigineqassasoq Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

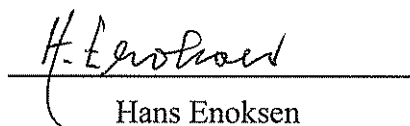
Olga P. Berthelsen,
Siulittaasup tullia

Justus Hansen,
Siulittaasoq

Kaali Olsen

Hans Enoksen

Anders Olsen